

Referat

Møte om: Møte i fagrådet for Sammen redder vi liv

Møteleder: Conrad Bjørshol

Dato: 12.02.2020

Referent: Bjørn Jamtli

Saksnr: 18/33929-9

Til stede: Conrad Bjørshol, leder
Bjørn Jamtli, referent
Stephen Sollid, SNLA
Asgeir Kvam, NFR
Trond Nordseth, NRR (video)
Jo Kramer-Johansen, NAKOS
Erik Zakariassen, NKLM
Emil Iversen, KOKOM

Forfall:

Torben Wisborg, NKT-Traume

Referat fagrådsmøte 11. februar 2020

Sak 01-2020 Mediearbeid

Gard Johansen fra Greenhouse Communications/Gjensidigestiftelsen orienterte om deres kommunikasjonsstrategi og planer:

- Viktig med tilgang til pasienthistorier og fagpersoner
- GS har besluttet å delta med sammen redder vi liv dugnaden inn i P4's sommerturne som besøker 17 byer langs kysten i Sør-Øst Norge sommeren 2020. Beregnet ca. 100.000 deltakere på arrangementene og 230.000 radio- lyttere hver dag. Viktig med dialog med lokale organisasjoner for å planlegge arrangementer. Nærmere informasjon kommer.
- Anmodning om at førstehjelpsdugnaden vurderer å etablere nasjonal ordning for hjerteløpere etter modell fra Danmark – vi orienterte om fagrådets behandling og anbefaling.
- GS vurderer etablering av egen Podkast for dugnaden. Ser for seg en modell med intervju av prosjekter, organisasjoner, kompetansetjenester osv. Lave produksjonskostnader, bred lyttegruppe; publikum, førstehjelpere, helsepersonell osv. Fagrådet anbefalte at GS går videre med denne ideen.

- GS ønsker ny og enda større markering av Hjertestarterdagen 16. oktober. Krever planlegging. Fagrådet utfordres til å komme med forslag til faglig hovedbudskap. GS tar seg av kommunikasjonsarbeidet og kommer tilbake med plan for det videre arbeidet med å planlegge dette. Et viktig moment for valg av faglig hovedbudskap er at tema bør være overordnet og ha overføringsverdi til flere deler av dugnaden, f.eks. tidlig varsling av 113. Man bør også vurdere flerspråklig budskap. Fokus på tidlig varsling av 113 vil kreve involvering av AMK-sentralene. KOKOM vil vurdere samling av AMK-ledere ifm NAKOS-dagene 2.- 5. juni hvor dette kan være tema. GS kommer tilbake til fagrådet med informasjon/forslag til hvem som skal være "prosjektleder"

Konklusjon:

Orienteringen tas til etterretning. Det forberedes egen sak til nest fagrådsmøte om faglig hovedbudskap

Sak 02- 2020 Sepsis

Det har vært arrangert to møter for å diskutere om sepsis skal inngå i Sammen redder vi liv dugnaden – og i tilfelle om informasjon skal rettes mot publikum eller varslingsleddet dvs medisinsk nødmeldetjeneste.

Enighet om høy respirasjonsfrekvens og samtidig forvirring er viktige indikatorer på mulig sepsis, men dette er uspesifikke tegn som sees ved mange alvorlig tilstander. NKS' prosjekt rettet mot eldre har snakket om akutt funksjonssvikt som grunn til å ringe 113, men fra legevakthold er innvendingen at dette brukes som bred diagnose for mange og sammensatte problemer som trenger innleggelse. Fagrådet er enige om at publikum må ha mer opplæring i å gjenkjenne forverret tilstand og vite hvor de skal henvende seg, men. Fagrådet er imidlertid usikre på om dette er per nå er godt nok definert og enkelt nok formulert til å være del i enkle informasjonskampanjer/ førstehjelpskurseget til budskap til befolkningen. Uansett må nødmeldetjenesten være mer kvalifisert til å identifisere mistanke om sepsis. Det er en utfordring at det foreløpig er krevende å evaluere eventuelle endringer fordi sepsis ikke er én diagnose som kan trekkes ut fra for eksempel NPR, og at infeksjon kan være livstruende uten at kriteriene for sepsis er oppfylt.

Konklusjon:

Enighet om at Norsk medisinsk indeks for medisinsk nødhjelp (NIMN), som er gjeldende beslutningsstøtte verktøy i alle landets 113-sentraler, er til hinder for en god utspørring av innringer mht. sepsis ikke er tilpasset satsningen på tidlig gjenkjenning av mulig sepsis. Fagrådet ble av Hdir anmodet om å konkretisere utfordringene med NIMNI og behovet for å utvikle et nytt beslutningsstøtteverktøy for 113- sentralene, som også kan oppdateres fortløpende. Et godt begrunnet forslag vil kunne danne grunnlag for at Hdir kan spille inn dette som forslag til nye større satsninger for 2021. Sammen med KOKOM og NAKOS starter Conrad arbeidet med å utforme et første utkast til notat som skal fremlegges for fagrådet.

Sak 03-2020 Nye satsningsområder

Selv mord – innledning v/ Conrad hvor det betydelige antall årlige selvmord ble poengtert. Videre kort gjennomgang av kronikk i Tidsskriftet om selvmord Ekeberg/Hem som påpeker at selvmordsraten i Norge ikke er redusert de siste 20 år på tross av flere handlingsplaner. Fra den videre diskusjonen:

- Forebygging ligger i utgangspunktet utenfor fokus for Sammen redder vi liv dugnaden.
- Egen gruppe i Helsedirektoratet arbeider med en ny strategi for forebygging av selvmord.
- Fagmiljøene har ikke funnet gode verktøy for implementering av forebyggende tiltak.
- Dagens praksis ved AMK-sentraler er å sende ut ambulanse på akuttoppdrag der det foreligger umiddelbar fare for at innringer eller andre skal ta sitt eget liv. Dette vurderes som forsvarlig.
- AMK/LVS har ikke godt utviklede beslutningsstøttesystemer for andre henvendelser om mindre akutte hendelser knyttet til selvmord, selvskadning eller opplevelse av fortvilet situasjon pga psykiske belastninger, men publikumsinformasjonen på helsenorge.no er oppdatert ([her](#))
- Fagrådet bør i samarbeid med fagmiljøet vurdere om dagens beslutningsstøtte system kan forbedres. Helsedirektoratet har tidligere vært i dialog med Fredrik Walby ved Nasjonalt senter for selvmordsforskning og -forebygging.

Konklusjon:

KOKOM og NAKOS bør vurdere hvordan dette kan følges opp.

Sak 04-2020 Definisjonskatalog

Definisjonskatalog for førstehjelp v/ Asgeir Kvam:

- NFR har påtatt seg oppdraget
- Saken er diskutert i fagrådet for NFR
- Definert prioritering av satsningsområder
- Leverer et første utkast til fagrådet for kommentarer ila kort tid

Sak 5-2020 Drukningregister

Redningselskapet har henvendt seg til HOD vedrørende opprettelse av eget drukningsregister. HOD har vist til Nasjonalt traumeregister og NPR som mulige kilder for denne typen statistikk. Videre er det vist til Skadeforebyggende forum og Sammen redder vi liv.

Jo Kramer- Johansen anser det som relevant og påpeker at RS også kan henvende seg til Hjertestansregisteret om datagrunnlag. Hjertestansregisteret registrerer «drukning» som årsak til gjenopplivningsforsøk enten pasienten overlever eller dør.

Konklusjon:

Fagrådet følger ikke opp saken med mindre vi får en henvendelse fra RS.

Sak 6-2020 Helsekompetanse.

Bjørn Jamtli orienterte kort om Nasjonal strategi for helsekompetanse i befolkningen og viktigheten av at nye initiativer fra Sammen redder vi liv "knagges" på denne strategien.

Konklusjon:
Saken tas TO

Sak 7-2020 Eventuelt

Jo Kramer-Johansen og Conrad Bjørshol har skrevet lederartikkel i Resuscitation hvor et hovedbudskap er at publikum først bør ringe 113 ved mistanke om akutt sykdom eller skade, før man vurderer om respirasjonen er normal eller unormal.

Budskapet er bla begrunnet i at innringer allerede har startet HLR i kun 6 – 16 prosent av henvendelsene til AMK om hjertestans, men mer enn 80 prosent vil gjøre HLR innen ambulansen ankommer. Publikum har mao ikke identifisert hendelsen som hjertestans, men trenger 113s hjelp for 1) å kjenne igjen tilstanden og 2) komme i gang med HLR.

Nytt publikumsråd om å ringe 113 først kan trolig spare ytterligere tid ved hjertestans – men også andre tidskritiske tilstander.

Konklusjon:

Saken følges opp i styreårsmøte i NRR og senere også NFR. Deres anbefalinger vil danne grunnlag for Fagrådets vurdering av endrede råd til publikum. Fagrådet har ingen prinsipielle motforestillinger mot å gå ut med nye anbefalinger før dette evt blir vedtatt av ERC/ILCOR.

Asgeir Kvam har identifisert at foreliggende kapittel i Nasjonal traumeplan om førstehjelp er utdatert. NFR utformer ny tekst til neste revisjon som fremlegges for fagrådet.

Conrad Bjørshols opplyste at RAKOS nå utlyser en 50 % stilling i ett år som prosjektleder for "Oppfølging av førstehjelperen".

Bjørn Jamtli anmodet om innspill til innretning av fagrådsmøtene.

Ingen innspill til endringer av struktur/hyppighet osv.

Enighet om å invitere Hjerneslag, Traume, Hjerterinfarkt og Hjertestansregistrene til neste fagrådsmøte for presenter hvordan de kan bidra inn i dugnaden – særlig ift evaluering.

Conrad sender invitasjon.

Neste møte i fagrådet blir mandag 11. mai kl. 10.00 – 15. 00 i Helsedirektoratets lokaler på Storo.